

PROTOCOL HOOFDLUIS

1: Algemene informatie

1.1 Wat is hoofdluis?

Luizen zijn parasieten zonder vleugels die leven van het bloed dat ze op het hoofd van de mens uit de hoofdhuid zuigen. Als ze geen bloed kunnen vinden, gaan ze dood. Luizen die terecht komen in kleding, op gestoffeerde meubels of op beddengoed en geen bloed kunnen vinden gaan dus dood.

Het zijn grauwe beestjes van 3 – 8 mm groot. De kleur van de luis varieert van egaal zandkleurig tot bijna zwart. Hoofdluis komt alleen bij de mens voor en leeft uitsluitend in de haren op de hoofdhuid, waaronder soms ook baard, snor en wenkbrauwen. Hoofdluis is niet gevaarlijk, maar wel hinderlijk. Hoofdluis kan jeuk veroorzaken, vooral als er meerdere luizen op de hoofdhuid zitten. De snelheid van een luis bedraagt 23 cm per minuut bij een temperatuur van 20 C. Een volwassen luis leeft ongeveer 30 – 50 dagen en legt zo'n 4 – 8 eitjes per dag: dit zijn de neten. Luizen leggen hun eieren aan de basis van de haren, bij voorkeur op de donkere, warme plaatsen op het hoofd, zoals onder de pony, achter de oren en in de nek. De eieren (neten) komen na 7-9 dagen uit. De nieuwe luizen beginnen dan na 7-9 dagen ook met het leggen van eieren. Het is dus niet verwonderlijk dat het aantal luizen op het hoofd in korte tijd sterk kan toenemen. De neten zijn meestal vuilwit tot geelbruin van kleur, een enkele keer ook zwart. Neten zijn moeilijk los te krijgen. Het verschil met roos is overduidelijk: roos zit altijd los.

1.2 Hoe kun je hoofdluis krijgen?

Luizen kunnen niet springen en niet vliegen. Ze kunnen alleen lopen: van het ene hoofd op het andere hoofd. Kinderen zijn het meest bevattelijk voor hoofdluis. Dit komt doordat zij bij het spelen of stoeien vaak letterlijk de koppen bij elkaar steken. Ook kunnen hoofdluizen zich verspreiden doordat ze op kragen van jassen of in sjaals of mutsen zitten. Op de kapstok stappen ze dan gewoon over als de kledingstukken tegen elkaar aan hangen, Luizen houden alleen van **mensenbloed**. Ze komen dus niet voor bij katten, honden of andere huisdieren. Gewone lichaamshygiëne is niet van invloed op het krijgen van luizen. Luizen leven van mensenbloed en dat vinden ze ook op een brandschoon en kortgeknipt hoofd. Je kunt hoofdluis niet voorkomen door elke dag je haar te wassen.

1.3 Hoe weet je of je luizen en/of neten hebt?

Als je pas besmet bent met hoofdluis heb je vaak nog niet zo veel last van jeuk. Jeuk is wel altijd een reden om te kijken of er hoofdluizen en neten op het hoofd te zien zijn. Iedereen kan luizen en neten herkennen. Neten zitten vaak tussen de nekharen, onder de voorhoofdsharen of achter de oren. Met enige routine zijn ze goed te ontdekken door iemand die op deze plaatsen de haren nakijkt. Indien de neten verder dan 1½ - 2 cm van de hoofdhuid verwijderd zijn, dan spreekt men van oude neten. Dus hoe verder de neten van de hoofdhuid verwijderd zijn, hoe langer geleden de besmetting heeft plaatsgevonden.

2: Hoe behandel je hoofdluis?

2.1 Behandeling, stap voor stap.

Stap 1. Gebruik van een luizendodend middel.

De behandeling van hoofdluis geeft het beste resultaat wanneer er zowel een luizendodend middel als een speciale kam wordt gebruikt. Bij de apotheek of drogist zijn deze luizendodende middelen en de speciale kammen te koop. Vraag altijd naar een lotion. Het is vooral belangrijk dat de gebruiksaanwijzing die in de verpakking bijgesloten is, goed gelezen wordt en volgens de gebruiksaanwijzing te handelen. Ondanks sommige gebruiksaanwijzingen waarin staat één keer te behandelen, adviseren wij u de behandeling na 10 dagen te herhalen. De middelen dienen uit de buurt van kinderen gehouden te worden. Indien er binnen een gezin vastgesteld is dat er sprake is van hoofdluis, dient men de gezinsleden waarbij hoofdluis/neten is geconstateerd te behandelen met een luizendodend middel. Herhaal de behandeling na 8 – 10 dagen met hetzelfde hoofdluismiddel om een optimaal effect te bereiken. Ga tijdens de behandeling niet zwemmen in chloorwater. Chloor vermindert namelijk de werking van de lotion. Hoofdluizen en neten verdwijnen niet door de haren te wassen met een gewone shampoo!

Stap 2. Neten verwijderen? Kan wel, is niet noodzakelijk.

Na behandeling met een luizendodend middel zijn de neten wel gedood, maar het omhulsel blijft aan de haren vastzitten. De dode neten zijn op verschillende manieren te verwijderen: speciale middelen om neten te verwijderen zijn bij de apotheek en/of drogist verkrijgbaar. In plaats van de speciale middelen, kunt u ook een mengsel maken van water met natuurazijn met daarin wat crèmespoeling. Maak dit alles lauwwarm en laat dit ongeveer 1 uur intrekken. De haren daarna plukje voor plukje uitkammen met een netenkam met daarin een gaasje.

Stap 3. Behandelen van kleding, beddengoed etc.

Een uitstekende methode is 24 uur invriezen van kleding en beddengoed. Lukt dat niet dan is wassen op zestig graden een goed alternatief. Kledingstukken die niet te wassen zijn chemisch reinigen of gedurende 14 dagen in een afgesloten plastic zak bewaren. Vergeet ook niet om de knuffels waar kinderen mee spelen of mee slapen in de behandeling mee te nemen.

Stap 4. Stofzuigen.

Stoelen, banken, kussens, matrassen, bekleding van de auto, kinderzitjes, buggy etc. goed stofzuigen, eventueel inspraken met de Para speciaal spray.

Stap 5. Kammen en borstels.

Alle borstels en kammen (eventueel haarspeldjes, elastiekjes, e.d.) regelmatig schoonmaken bijvoorbeeld door ze schoon te spoelen onder een hete kraan.

Stap 6. Dagelijks kammen.

Belangrijk is dat al deze stappen op dezelfde dag worden uitgevoerd!

Gedurende twee weken dagelijks het haar van het gehele gezin kammen met een stofkam, eventueel voorzien van een gaasje. Voor een goede controle moet men de gezinsleden aan een goed verlichte tafel zetten met daarop een groot vel wit papier, witte handdoek of boven een witte wastafel (het hoofd naar voren gebogen zodat de nek goed zichtbaar is).

2.2 Hoe kun je verspreiding van hoofdluis voorkomen?

- Bij kinderen met lang haar kan de kans op besmetting met hoofdluis worden verminderd door het haar vast te binden in een staart, vlecht e.d.
- Bij constatering van hoofdluis bij een kind onmiddellijk de school waarschuwen maar ook de ouder(s)/verzorger(s) van vriendjes en vriendinnetjes, waar kinderen vaak komen. Net zo goed als clubs en verenigingen om verdere besmetting te voorkomen.
- Alle borstels en kammen (eventueel haarspeldjes en elastiekjes e.d.) schoonmaken en niet aan elkaar uitlenen.
- Met name in de wintermaanden geldt dat kinderen steeds hun eigen muts, sjaal e.d. dragen.
- Indien er geen sprake meer is van hoofdluis is het raadzaam de haren van de kinderen eenmaal per week te blijven controleren om een nieuwe besmetting zo snel mogelijk vast te stellen.

2.3 Praktische tips voor de behandeling**Preventief behandelen met een luizendodende shampoo heeft geen zin.**

Bij het gebruik van een luizendodend middel altijd eerst de gebruiksaanwijzing goed doorlezen. Zorg dat de gehele hoofdhuid goed behandeld wordt; geen plekjes overslaan. Na de behandeling gaan de luizen en neten dood, maar niet altijd meteen. Soms leven de luizen nog even. Ze zijn echter sloom en futloos en gaan na een tijdje wel dood. Resistentie van hoofdluisdodende middelen komt zelden voor.

Het is verstandig om de behandeling altijd na 8-10 dagen te herhalen, ook al staat op het flesje/tube dat het eigenlijk niet nodig is. Dit omdat soms nog enkele neten zijn blijven leven. Er kan ook weer een nieuwe besmetting zijn opgetreden. Heel zelden lijken de luizen niet meer gevoelig voor een bepaald middel. Meestal is echter onjuist gebruik van het hoofdluismiddel of een nieuwe besmetting de oorzaak. Lijkt het toch zo te zijn, gebruik dan een ander middel en vraag advies aan de apotheek of drogist. Behandel niet vaker dan twee keer met een hoofdluismiddel. Als de besmetting dan nog niet over is ga dan over op het dagelijks kammen met een stofkam van het hele gezin. In geval van dik en veel haar, is het gebruik van een luizendodende spray af te raden. Het is met een spray moeilijker om de gehele hoofdhuid goed te behandelen. Advies van de GGD is om een lotion te gebruiken.

3: Wat doet onze school?

3.1 Inleiding

* daar waar 'ouders' staat wordt altijd ouder(s)/verzorger(s) bedoeld.

Hoofdluis is vooral een bedreiging voor de omgeving vanwege het besmettingsgevaar. Op plaatsen waar veel mensen bij elkaar komen, kan deze besmetting gemakkelijk van de één naar de ander worden overgebracht. De school is, ongewild, zo'n plaats. Om een hoofdluisepidemie te voorkomen is het gewenst dat we regels vaststellen en afspraken maken binnen het team en met ouders.

3.2 Standaardprocedure:

Bij het begin van ieder nieuw schooljaar en na een vakantie worden de volgende stappen ondernomen:

- Luizenmoeders controleren altijd aan het begin van het schooljaar en na een vakantie.
- Alle kinderen worden in de 1^e of 2^e schoolweek gecontroleerd door speciaal daarvoor aangestelde en opgeleide ouders. Deze ouders zijn al bekend vóór aanvang van het nieuwe schooljaar.
- Na iedere zomervakantie wordt het hoofdluisprotocol (regels en afspraken) onder de aandacht gebracht van de (nieuwe) leerkrachten en ouders door middel van de schoolgids en de website.
- De leerkrachten moeten op de hoogte zijn van de bestrijding en behandeling van hoofdluis.
- De ouders worden op de hoogte gebracht hoe zij thuis moet behandelen, als er hoofdluis op school wordt geconstateerd. Dat gebeurt door middel van een brief.
- Bij vaststelling van hoofdluis tijdens de controle op school wordt altijd de leerkracht op de hoogte gebracht. De leerkracht stelt de ouders telefonisch op de hoogte. Wanneer dat onder schooltijd is, wordt de ouders gevraagd om het kind meteen van school op te komen halen en het haar nog dezelfde dag te behandelen. Het kind mag die dag verder thuis blijven en komt pas na de behandeling weer op school.
- Wanneer ouders, thuis, hoofdluis vaststellen zijn we van mening dat u zich verplicht moet voelen dat meteen op school te melden. Alleen dan kunnen we het probleem met elkaar onder controle houden.
- In de schoolgids verwijzen we naar onze website, waar het hele protocol terug te vinden is.
- Als de leerkracht zelf hoofdluis signaleert bij een kind, belt hij/zij zelf de ouders van het kind. Hij/zij vraagt de ouders om het kind op te komen halen en adviseert hen dringend om hun kind dezelfde dag nog te behandelen.

3.3 Wat doen we bij een melding van hoofdluis.

Stap 1. Wanneer hoofdluis gemeld wordt door een ouder stelt de betreffende leerkracht het team op de hoogte.

Stap 2. Bij melding van hoofdluis geeft de leerkracht hierover een brief mee aan alle kinderen van de groep. In de brief wordt vermeld hoe hoofdluis behandeld kan worden.

Stap 3. Bij meerdere meldingen (uit verschillende groepen) gaat er een bericht mee voor alle kinderen. Mocht bij 2 groepen, hoofdluis geconstateerd zijn, dan volgt een preventieve controle bij alle leerlingen van de school.

Stap 4. Er wordt een verkleedverbod ingesteld. De verkleedspullen worden gewassen en niet gebruikt tijdens een hoofdluisepidemie. De verkleedspullen worden gedurende 14 dagen in een plastic zak opgeborgen.

Stap 5. Wanneer er hoofdluis wordt geconstateerd, worden de ouders/verzorgers van het betreffende kind direct geïnformeerd. Het kind dient dan thuis te worden behandeld (zie voor behandeling hoofdstuk 2)

Stap 6. Wanneer de luizenouders luizen vaststellen informeren zij de leerkracht. De leerkracht neemt contact op met de ouders.

Stap 7. Indien de ouders onverhoopt niet bereikbaar zijn, zal in eerste instantie het noodnummer worden gebeld. Het kind dient dezelfde dag behandeld te worden met een luizendodend middel om verdere besmetting te voorkomen.

Stap 8. Een week na de eerste brief gaat er weer een brief mee. In deze brief wordt herinnerd aan het feit dat er hoofdluis was geconstateerd en dat er in de week die nu volgt een controle op school zal plaatsvinden door een leerkracht en/of enkele ouders. Op vrijdag is de eerste controle, na het weekend nieuwe controle.

Stap 9. Als ondanks zorgvuldige behandeling hoofdluis aanwezig blijft, kan de leerkracht de ouders naar de GGD verwijzen voor advies, onderzoek of een consult. En mocht er een grotere behoefte aan informatie bestaan, dan kan de school in overleg met de GGD een informatiebijeenkomst voor de ouders organiseren waarbij de GGD informatie over hoofdluis geeft.